

New York, New York

„Můžete mi, prosím, říci, kudy se mám odsud vydat?“

„To závisí do značné míry na tom, kam se chceš dostat,“
řekla kočka.

Lewis Carroll, *Alenka v říši divů*

Vysokým jižním oknem proudila do pracovny sluneční záře, protkaná roztančenými zrnky prachu. Srážely se a vířily těsně nad starcovou hlavou, zpola chaos a zpola předem daný řád, utkvělost i pohyb v jediném současném okamžiku. Některé z částic se snesly k podlaze, ale stejné množství jich samovolně, bez viditelného impulsu, vzlétlo vzhůru k nebi. *Copak pro ně zákon gravitace neplatí?* divila se Alice v duchu.

Pod profesorovou pracovnou hučel a troubil New York, a ačkoliv si Alice byla skoro jistá, že *kolem* se skutečně rozkládá velkoměsto, častokrát se jí zmocnil dojem, že s ním tam existuje ještě další velkoměsto, na dosah, ale přesto skryté vinou jejího nedokonalého vnímání reality. V tom Druhém světě jí nikdo neodsuzuje ani jí neotlouká o hlavu, že je moc chytrá nebo moc hloupá, protože záko-

ny – stejně jako zákon gravitace, jenž jí před očima právě popíral sám sebe – tam neplatí. V tom jiném prostoru zkrátka není pro zákony místo. Občas by tam s chutí utekla.

Profesor Stoklinsky vzhlédl a usmál se očima; divoká houština pačesů a moudrost. Alice zmobilizovala všechnu sílu na jeho kázání. Kupodivu nepronesl ani slovo a opět se soustředil na práci.

Toho se děsila předem, tak důkladného zkoumání. Tolik si od ní sliboval! Přistupoval k ní jako k zázraku, ale Alice si ve svém zralém věku devatenácti-skoro-už-dvaceti-jar byla jistá, že k výjimečnosti má předaleko. Musela to vědět nejlíp, protože patřila do rodiny složené výhradně z výjimečných osobností.

Alicina matka byla původně vycházející hvězdou v BalletMet v městě Columbus ve státě Ohio, dokud při zkoušce *Louskáčka* nepropadla nezajištěnými padacími dvířky v pódiu a v noze od kotníku dolů si neroztříštila devětatřicet kůstek z celkových dvaapadesáti. Během dlouhé rekonvalescence se zabavila studiem práv a v současné době pracovala jako řídící partner v prosperující právnické firmě na Wall Street. Alicin otec, uznávaný oftalmolog, trávil všechny svůj volný čas v Indii, kde navracel zrak lidem, kteří neměli přístup k lékařské péči, navíc si ji beztak nemohli dovolit. Starší bratr vystudoval po otcově vzoru medicínu, stal se držitelem Rhodesova stipendia a momentálně na Klinice Mayo získával praxi v oboru chirurgie močových cest. Mladší sestra na sebe nedávno upozornila tím, že už jako studentka prvního ročníku Harvardovy univerzity vybojovala stipendium Jacoba Wendella. Každý

člen rodiny exceloval lehce a samozřejmě téměř ve všem, na co kdy sáhl.

Což ale neplatilo pro Alici. Neplanula vášní pro cokoliv konkrétního, ale – pravda – s oblibou pozorně zkoumala odstín, hustotu a intenzitu barev každického předmětu ve své blízkosti. Jako vůbec první vzpomínku na dětství si vybavuje, jak se schovává v matčině prostorné šatně a všechno oblečení přerovnává podle barev. Začala u halenek. Tmavě rudé halenky, fialové, modré, zelené, limetkové, žluté, krémové, oranžové, červené, vínové. Bílé halenky vložila mezi žluté a krémové, třebaže, technicky vzato, bílá není součástí spektra. Matku to nejprve nadchlo, ale když Alice stejný proces zopakovala i v šatníku svých sourozenců, nechala ji otestovat pro podezření na autismus.

Ve čtrnácti Alice zalhala o svém věku a sehnala si na částečný úvazek práci v oděvním butiku tři vchody za rohem Osmdesáté třetí a Madisonu. Nadine, majitelka stejně pojmenovaného butiku, velmi brzy rozpoznala Alicin cit pro barvy a totéž se týkalo i zákaznic, které se před nákupem vždycky sháněly po Alici, aby si nechaly poradit právě od ní. Nadine dokonce vzala Alici do Chicaga na oděvní a módní veletrh *Say Yes to Life, Love and Style Fashion Week*. Alici těšilo, že vyniká aspoň v něčem. A současně s narůstajícím sebevědomím se rozrůstal i okruh jejích kamarádů.

V posledním ročníku střední školy Alice sebrala odvahu a svou nejlepší kamarádku Manuelu pozvala domů na večeři. Po jejím odchodu matka poznamenala, že Manuela má silné kotníky. Jinak k průběhu večera neměla co jiného dodat. Druhý den Manuela ve školní jídelně předvedla spo-

lužákům úžasně vtipný monolog na téma, jak se jejich kurážná kámoška Alice doma promění v šedou myšku. Alice jen zvedala oči ke stropu a smála se spolu s ostatními, ale tváře jí hořely studem.

Na koktejlovém večírku u příležitosti bratrova návratu z Oxfordu se matčin kolega zmínil, že zahlédl Alici vcházet do obchodu na Madison Avenue. Alice užuž chtěla vysvětlit, že tam skoro čtyři roky pracuje jako prodavačka, když ji předešla matka a kolegovi oznámila, že Alice se snaží získat pozici dobrovolného průvodce v Metropolitaném muzeu umění, jež se náhodou nachází na Upper East Side. Byla to lež – Alice s matkou tu možnost kdysi krátce probraly, ale tím to skončilo. Alice chtěla protestovat, ale matčin ocelový pohled ji včas umlčel. Poslušně tedy přikývla a hrdlo se jí sevřelo náhlým prozřením, že v jistém směru je hanbou rodiny; že v porovnání s běžnou činností jejích ostatních členů dělá naprosto nezajímavé všední věci, a tudíž *ona sama* je nezajímavá, že *selhala*. Tohle poznání přišlo během zlomku vteřiny, ale zdrtilo ji.

Když po pár dnech Alice předávala výpověď, Nadine si ji přivinula k mohutnému poprsí a rozplakala se. Alice si matně vybavila, že takhle ji objímali v útlém dětství, ale nemohla si už vybavit kde ani kdy. Střední školu dokončila s průměrným prospěchem a na maturitní ples nešla, i když si pořídila osm metrů ultramarínově modrého hedvábí v odstínu Yves Klein.

Pak nakrátko přijel domů Alicin otec, jenž si všiml dceřiny uzavřenosti. Probral to s matkou a ta problém vyřešila tím, že dceři domluvila schůzku naslepo s mladým mužem

ze své firmy, kterého právě jmenovali junior partnerem. Daniel byl o deset let starší než Alice, chytrý právník se stopami dětského zadržávání. Měl znepokojivě dlouhé řasy a snědou pleť, a nebýt nezvykle velkých uší, byl by to pohledný muž. *Pokud se smíří s mou zrzavou palicí,* řekla si Alice, *klidně nad těma ušima mávnu rukou.*

Alicinu matku ten vztah neskrývaně potěšil a Alice si uvědomila, že Danielovy city ji v očích rodiny nejen rehabilitovaly, ale dokonce vylepšily její pozici. A v hřejivé záři matčina nově probuzeného uznání Alice pochopila, že předtím žila v citovém prázdnu, a o to víc byla Danielovi vděčná. Když přišla na přetřes otázka Alicina vyššího vzdělání, právě Daniel jí nenásilně vymluvil plány na studium módního návrhářství na IED v Miláně, a proto se raději zapsala na Parsons School v New Yorku, aby se mohli dál denně vídat. Bohužel Alice byla tak příšerně nervózní, že u přijímacího pohovoru totálně vybuchla a nedostala se do seznamu přijatých. Daniel chtěl zamítnutí dát k soudu, ale Alici se nechtělo vyvolávat zbytečný rozruch, proto se sama rychle zapsala na místní kolej do kurzu výtvarných umění, zaměřeného na 3D modelování a tisk. Byla totiž přesvědčená, že tyhle znalosti jí později pomohou při studiu módního návrhářství a při tvorbě vlastních modelů.

A tak se tedy stalo, že nyní, o dva roky později, Alice rovnou z vyhřáté postele podkrovního bytu, kde bydlela s Danielem, zamířila na schůzku s profesorem Felixem Stoklinským, před nímž teď rozechvěle stála.

Starý pán opět zvedl hlavu od její práce, tentokrát aby ji pohledem vyzval k reakci.

Jako závěrečnou práci sochařského kurzu pro druhý ročník předložila tři modely velikosti krabice od bot; pokud je profesor přijme, během třetího, závěrečného roku studia se z nich stanou mnohem větší bronzové sochy. První model, mladý pár ve vášnivém objetí, jí teď zčistajasna připadal jako krádež Rodinova *Polibku*, čímž také skutečně byl. Alice se silou vůle zklidnila. Na panikaření teď nebyla vhodná chvíle.

Probírala to s Danielem. Byl to především jeho nápad. Sama se zaboğa nemohla rozhodnout, co předložit jako závěrečnou práci, až se s ní Daniel nakonec posadil k jejím dílkům z celého druhého ročníku a u každého kousku jí pomohl sestavit seznam pro a proti. Když vybrali tři figurativní skulptury, Daniel Alici vysvětlil, že by měla najít nějaký koncept, nějakou zastřešující myšlenku, jež všechny tři modely vzájemně propojuje.

Alice si odkašlala a dlaní přejela po Rodinově modelu; připadala si jako hlavní hvězda teleshopingu. „Blaženost: první stadium. Setkání dvou lidí. Milostné vzplanutí. Je to... blaženost,“ objasnila.

Profesor neodpověděl. Alice se obrátila k druhému modelu: dva milenci ve středním věku, paže ovíjející se kolem druha, ale s odvráceným obličejem, bez výrazu. Alice náhle sama nechápala, co ji proboğa vedlo k tomu, že vybrala zrovna tenhle symbol trapnosti. Přesto se udatně držela plánu: „Pochybnosti: prostřední fáze,“ pokračovala. „Vášeň vyrchala. Ti dva se musejí snažit, aby to fungovalo. Žárliвість, nuda, řada zklamání... vyvolávají pochybnosti.“

Profesor přikývl. Obličejem mu kmitl úsměv. Alice si založila ruce za zády a přesunula se k třetímu modelu: starý muž s rysy zkřivenými bolestí drží bezduché ženské tělo. Michelangelova *Pieta* s obrácenými rolemi a posunem k postmodernímu étosu. Zčistajasna jí to připadalo hrozně laciné. Potlačila paniku a plahočila se dál. „Ztráta: poslední stadium,“ popisovala. „Vždycky to dopadne tak, že jeden člověk ztratí druhého.“

„Vždycky?“ ujistil se profesor.

„Vždycky!“ potvrdila. „Bud' si najde někoho jiného, nebo se oba rozejdou, nebo jeden z nich... umře.“

„Takže tohle je sdělení vaší práce? Že láska končí špatně?“

Alicin žaludek hrozil, že se jí obrátí naruby. Našpulila rty a přikývla.

Profesor se jí zadíval do světle šedých očí. V tomhle věku jsou rozkošné všechny, ale tahle dívka je do jedné předčila. Připomínala mu Venuši s očima z mramoru, ještě ne zcela zhmotnělou, ještě nesršící životem jako většina jejích bujarých spolužáků. Léta zkušeností mu napověděla, že v jejích dosud neprobádaných hlubinách blikají plamínky, ale trochu se strchoval, že dívka je nikdy ani neprobádá, protože jí k tomu nic nepřiměje; její krása byla z těch, co rovnou otvírají dveře, a tím jí dovolí jen povrchně a bez námahy surfovat po hladině života tak dlouho, dokud to jí samotné bude vyhovovat.

„Jaký program máte na prázdniny?“ zeptal se nečekaně.

„Jaký... prosím...?“

„Co budete dělat? Kam pojedete?“

„Já... ještě nevím.“

„Chci, abyste vyrazila někam jinam. A abyste zažila něco...“ Starý pán uchopil Alici za obě paže. Na okamžik je jen tak podržel a pak jí je prudce zvedl vysoko nad hlavu.

„Něco *úúúžasného!*“

Profesor se laskavě usmíval, ale Alici zaštíply slzy v očích. Takže zklamala i jeho. A už toho měla vážně po krk. Měla po krk toho, že všem kolem sebe přináší samá zklamání. Štvalo ji, že se pořád chová jako idiot. Ale náhle měla jasno v tom, co udělat, a hned v tu chvíli a na tom místě se rozhodla, že to také udělá.

A v tom okamžiku i uvěřila, že cesta do ciziny byla původně *její* nápad. Neměla potuchy, že do Říma ji vábí cosi většího a silnějšího, nikoliv její vlastní vůle – že ve skutečnosti ji k sobě nesmlouvavě volá Věčné město. Já.